

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Előfizetési ár:

Egész évre 8 korona, félévre 4 korona,
negyedévre 2 korona, egyes szám ára
20 fillér.

Nyilttér sora 40 fillér.

Hirdetés nagyság szerint.

Szépirodalmi, társadalmi, és köz-
gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények
a szerkesztőséghez intézendők.

Előfizetési pénzek és reklamációk,

Feigl Gyula

kiadó címére küldendők.

XXIII. évfolyam.

Felelős szerkesztő:
WITTINGER ERNŐ.

3. szám.

Népkonyha.

A legújabb keletű idea: Köszegen népkonyhát létesíteni! Tegnap már mulattak is ennek a javára s bizonyára maradt néhány korona tisztajövedelem, mely alapját képezi egy leendő népkonyhának.

Igazán érdemes gondolkodni a tételnél fölött. Ez volt-e a legégetőbb kérdés, mely megoldásra vár. Oly nagy-e nálunk a nyomor, hogy ilyen népkonyhának a felállítása immár elkerülhetetlen szükségé vált? Ugy találjuk, hogy nem. Sokkal égetőbb kérdések várnak megoldásra. A szegényeink jobban el vannak látva, semhogy népkonyhára egyáltalában reflektálnának.

Mindezt tudja, belátja a publikum is. És oly sok ember között nem akadunk egyre, a ki helyesebbé az eszmét, indokoltnak annak kivételét.

A rendezőségnek az élén Sissoviics Miklós dr. polgármester állott. Ugy tudjuk, hogy az ő kezdeményezésére indult meg a Népkonyha-bál. Szinte hajlandók vagyunk föltenni, hogy ennek a különben humanus, de Köszegen nagyon is nélkülözhető intézménynek, nálunk, egyedül ő hiva. Nem ismerjük az érveit, melyek ténykedése mellett szólalának; de lehet, hogy azok meggyőzők lennének.

Ezzel időszerűnek tartják fölemlíteni, hogy a városi szegényekről hogyan, miképp gondoskodnak nálunk.

Szegényeink három-négy intézetben (gyámoldában) meglehetősen szép számmal vannak elhelyezve. Akadnak köztük olyanok is, kik alkalmazhatók

lennének könnyebb munkára, de a vezető körök nem érnek rá erről is gondoskodni. Pedig a városi költségvetésekben csinos kis összegek szerepelnek a szegények javára s e pénz között ott van a másik szegény és beteges polgárembernek a fillérje akinek meg kell fizetni adóját, tekintet nélkül arra, vajjon tud-e dolgozni, vagy nem, s akit nem gyámolt senki.

Ilyen körülmények között aztán nem megy esodaszimba, ha a szegény-gyámoltó intézet egy-egy lakója végig-végig járja az éjjeli kávéházakat s olyan viharos dorbézolókat rendez, hogy nincs az a vagyonos polgárember, a ki különben tenné.

Kapnak a mi szegényeink lakást, ruhát, élelmezést, meg pénzt is. Az élelmezésben van legkevésbé hiány. A bencés székház konyhájában külön főznek a szegényeknek. A Dominikáknál s az árvaházban is, számos szegény kap bőséges táplálékot s tulajdonképen csak az nem kap a ki nem akar.

Mi célja van ilyen esetben a népkonyhának? Remélhetőleg meg tudjuk.

A jótékonyág gyakorlása a nemes szívek sajátja; de megnyilatkozása különböző. Nem mindig keresi a nyilvánosságot.

A tegnapi bál, ha anyagi sikert is tud felmutatni, mindenesetre csak használni tud a jó ügynek, ártani nem. Mert, ha a népkonyhából nem is lesz semmi, — az e célra szánt összeget hasznosan tudják elhelyezni.

A tuberkulózis elleni mozgalom hazánkban.

Immár életre kelt s mindjobban izmosodik, Istennek hála! Megértették mi is, mint a többi művelt népek gyermekei a veszedelem nagyságát, mely a gümős betegség rémes uralkodásában rejlik s esetleges továbbterjedésében rejlenék. Összeteg lassacskán minden tényező a köznyomoruság ez egyik nagy okáuk kissebbítésére, s hogy jövő nemzedékeinknek több egészséget hagyjon örökül.

Az államkormányzat élénk figyelmet szentel u abba az ügynek. Népszerű füzetecskét terjeszt „A tüdővész-től való óvakodásról” (kiadja a m. kir. belügyminisztérium); ankéteket tart a tuberkulózis ügyben, melyek elsején, 1902 október 17-én, Szell miniszterelnök maga is megjelent s az eszmecserében a legnagyobb melegséggel résztvett; a sanatoriumi mozgalmat segítyezi a kormány, s reménység van reá, hogy a gyermektuberkulózis korlátozására maga veendi kezébe az áldásos iniciatívát.

A törvényhatóságok tevékeny munkára buzdulnak a nagy ügyben. Budapest az ország uintasanatoriumának föllállítására segédkezett uyított, tiszti-főorvosa minden igyekezettel rajta van, hogy a székesfőváros közegészségügyi viszonyai, a gümőkórra különös tekintettel is, javittassanak (I. műhely-szabályrendeleti tervezet), a municipium közegészségügyi ügyosztálya egy fertőtlenítő-szabályrendeleten dolgozik, mely a kötelező fertőtlenítést a tüdővészre is ki akarja terjeszteni. Békés vármegyénél 1/3%-os pótdót szavazott meg (1901) létesítendő sanatoriumának költségeire; a megye öt községe ajándékozott föl ez intézet számára nagy ajándékokat, részben építő anyagot és fuvar, meg utépítést is. Békésben e mozgalom élén a megye feukölt lelkü főispánja áll. Vas-megyében az alispán jár elől jó példával a Szombathelyen létesült „Tuberkulózis ellen védekező egyesület” nemes

TARCA.

Horvátok legyilkolása 1848-ban.

Városunk a horvátoknak — a velük kötött egyesség értelmében — békés elvonulást és élelmezést biztosított.

Az előőrök jelentése és Dmitrasinoviics horvát őrnagy szóbeli kijelentése szerint 1848. évi október hó 11-én délutáni órákban várták a horvátokat, kiknek táborozási helyül az alsó erdőt jelölték ki, — de mivel Sopron vármegyében Mőga hadtestének egyik csapatjával összeütköztek, — csak este 10 óra tájban közeltek városunk felé.

A horvátok másnap reggel akartak innen elvonulni, de már éjjel után 1 órakor indultak el a lékai uton Kirchschiag felé.

Miért rövidítették meg itteni tartózkodásuknak idejét és miért szedték fel sátorfájukat éjjel után 1 órakor? — magyarázatot találunk a vasvármegyei népfelkelőknek október hó 12-én reggel 6 órakor városunkba történt megérkezésében. 5000-6000 népfelkelő érkezett meg Szell József kormánybiztos vezérlete alatt. Hogy e népfelkelőknek bevonulása nem volt csendes, el lehet gondolni oly tömegről, a mely hiányán minden figyelmeztetésnek és rendes vezetésnek, féktelen indulatainak szabád folyást engedhetett. Bősz haragja még tápot nyert Szell József kormánybiztos fellépésében, ki a harangok félrevertésével a lakosságot fellármáztatta; a polgármestert nyilvánosan szemrehányásokkal illette a miatt, hogy a horvátoknak békés átvonulást biztosított. A népfelkelőknek haragja erre inkább a községi lakosok ellen fordult; erőszakosan behatoltak egyes lakosok

házaiba és kényszerítették a férfukat, hogy velük együttesen üldözzék az ellenséget.

De a horvátokat utól nem érték, azok már biztonságban voltak — az ausztriai területen. Vissza fordultak tehát a városba és megerősödvé a még mindig érkező vármegyei népfelkelő csapatokkal, bősz haragjukat a „schwarzgelb” várossal és első sorban annak élén álló magistratussal éreztették. A városházat — úgy szólván — ostrom alá vették, a polgármestert és a tanácsnak többi tagjait agyonverésével, s várost felgyújtással fenyegették. Lehetetlen volt a felbőszült és es bortól felhevült tömeget lecsillapítani. A községi lakosok közül senki sem volt életbiztonságban, az összes lakosság a népfelkelők terrorizmusa alatt állott, mert a községi népfelkelők a portyázástól még vissza nem érkeztek. A veszély tetőpontra hágott. Vért szomjuhozott ezen ittas tömeg; a városházon elzárt horvát foglyok vére.

A horvát tábornok Theodoroviichsal kötött egyesség értelmében tartoztak a horvátok a lakosság vagyónbiztonságát respektálni és tel volt jogosítva a lakosság a netán szerte szét csatangoló horvát nemzet öröket lefegyverezni. 72 horvátot fogdostak így össze, kiket azután a városházi zárkákban ideiglen elhelyeztek.

Midőn a városházba beözönlő tömegnek a zárkákhoz a kulcsokat ki nem adták, sőt a porkoláb a kulcsokkal menekülni sietett, a népfelkelők a zárkákat fejszékekkel és egyéb gyilkoló szerszámokkal erőszakosan felfeszítették, a horvát foglyokat a városház udvarára hurcolták és 38 kegyetlen módon lemészároltak és azután kirabolták. Ezen alkalommal áldozatul esett két nemzetőr is, kik ép a lemészárlás közben négy horvát foglyot hoztak be. Persze ezen foglyokat is meggyilkolták úgy, hogy az áldozatok száma 42 volt, a két nemzetőrrel 41. A horvát foglyok közül 32 szerencsésen

megmenekedett. Ezeknek meg menekülése úgy volt lehetséges, hogy a míg a zárkákat feszegették, addig a városháznak többi zárkáit elállották. De a további vérontásnak határt szabott a horvátok üldözésére időközben megjelent s Vidos parancsnoksága alatt állott rendes magyar hadseregnek közbélepése. Ha ideje korán meg nem érkeztek, — nem lehet ugyan tudni, — de a horvát foglyok közül alig menekült volna egy is. A községi lakosságnak élet- és vagyónbiztonsága is kétséges lett volna, nem fordult volna-e meg a községi lakosság ellen a tömegnek boszúja? Hangolva volt ellenében.

A községi népfelkelők akkor érkeztek vissza a városba, a mikor a horvát foglyokat már lemészárolták.

Az idő kereke egyet fordult.

Köszeg szab. kir. városát 1848. évi december hó 25-én megszállotta a császári hadsereg, melynek első feladata volt a horvát foglyok legyilkolását megboszulni.

Windischgrätz Alfred császári tábornoszernagy a horvát foglyok lemészároltatásáért a városra és a vármegyére 100.000 f hadisarcot vetett ki, mely összeg felére szállott volna, ha a város a tetteseket kinyomozza. A hadisarc kivételéről, a város nem közvetlen a császár teljhatalmu megbízottjától, hanem 1848. évi december hó 31-én Köszeg városába érkezett Rohonczy Ignác császári biztos útján értesült.

Köszeg város hatósága a császári biztos előtt azonnal hangoztatta a községi lakosságnak a horvátok legyilkolásában ártatlanságát, de miután a császári biztosnak nem állott hatalmában a hadisarc elengedése dolgában intézkedni, azt tanácsolta a városnak, adjon be kérvényt Windischgrätz Alfred tábornoszernagyhoz, a melyben a valódi tényállást híven előadva, kérje a hadisarc elengedését. Maga részéről a kérvénynek támogatását megígérte.

Köszeg város hatósága annál szívesebben követte

munkájában. *Pest, Szabolcs vármegyék, Debrecen város* a budapesti sanatorium-egyesület anyagi támogatásával járulnak eddigelő hozzá a gümőkór elleni fegyverkezés feladatának megoldásához.

Es hozzátal mindjobbán a nagy akcióhoz minden jóéért lelkesülő *társadalmunk*. Résztvevett az első nagyszabású hazai tudógyintézet megalkotásában s jelenleg az *Erzsébet-Sanatorium* főtartásának terhet viseli; *torzibbi egy sülékek* alakít a tudóvész elleni védekezésre hazánkban, már meglévő egyesületei által közvetve is munkál ez irányban, hogy csak az *Országos Közegészségi Egyesület* békésvármegyei osztályának a tuberkulózis-ügyben eddig rendezett fölovosásait és közrebocsátott kiadványait említssem. *Orvosaink* mindentel az országban foglalkoznak a tuberkulózis kérdésével. A *Korányi* Frigyes gyujtotta szövétnék fönnen kezd világolni hazánk közegészségének hivatott órei lelkében. *Bókay* János tanár csak nemrég fogott tollat a *tengerparti magyar gyermek-kórház* létesítése érdekében skrofulás aprósága-inkuak. *Torday* Ferenc kevéssel ezelőtt meglent munkája az *„Egészség gazdasági jelentőségéről,”* a tudóvész kérdéssel behatóan foglalkozik. *Pertik* és *Preis* Hugó intézeteiben a tuberkulózis problémájának ujabban a legbehatóbb figyelmet szentelik a tudományos vizsgálódás terén. *Hochhait* a Szent István-kórház satorkezelése mellett elért eredményekről, mely kezelésmód a sanatoriumi gyógyításnak kórházakban kivihető egyik imitációja, pár héttel ezelőtt számolt be a budapesti közkórházi orvostársulat ülésén. A budapesti kir. *Orvosgyesület* ez év tavaszán megalkotta külön *tuberkulózis-bizottságot* *Korányi* elnökele alatt, mely bizottságnak eddigi üléseiben több az I. belklinikáról s egy az Erzsébet-sanatoriumból származó idevágó dolgozat olvastatott föl.

— A budapesti *általános munkás-betegsegilyű pénztár* Szt.-Endrén saját tagjai számára már 1897-ben állított egy, bár szerény méretű, tudógyintézetet, melynek orvosa, *Preis* A., látva az ott elérhető eredményeket, nem késett a propaganda egyik terjesztőjévé szegődni. A *posztonyi munkások* mozgalmáról csak pár napja olvastunk a lapokban. Akciójuk egy másik fontos oldalról, a munkás lakások higiéniájának javítása útján fog a tudóvész ellen sikra szállani.

Legföltünőbbén mutatja azonban, hogy a tuberkulózis elleni védekezés szükségessége mennyire áthatja immár a mi társadalmunkat is, az a körülmény, hogy immár Budapesten kívül az ország hat más pontján keletkeztek, vagy vannak keletkezőben *sanatorium-egyesületek*, melyek gyógyítható szegénysorsu tudóbijások számára állítandó intézetek létesítését tüzték ki nem kis feladat gyanánt; nevezetesen *Békés-Gyulán, Hódmezővásárhelyen, Szombathelyen, Szegeden, Aradon és Nagyváradon*.

Ezek eddigi eredményei, mint látni fogjuk máris biztatók.

A kath kör estélye.

A farsangi multságok sorozatát a kath. kör kezdette meg f. hó 11-én tartott estélyével

A bálház nagy termét ez alkalommal igazán szép számú közönség töltötte meg, mely élvezettel hallgatta a táncot megelőző műsorozat egyes pontjait.

Az estélyt *Knaute* Lincsi és *Siklós* Ilona k. a. zongora és hegedű kettőse nyitotta meg. Mindketten ügyes és átértett játékkal kiérdemelték a közönség osztatlan tetzését, mely gyönyörködve hallgatta szép játékokat.

Ezután *Hullesch* Vilma k. a. humoros monologot adott elő s bár ez alkalommal először szerepelt a nagy nyilvánosság előtt, előadása ment volt minden elfogultságtól, bájosan egyszerű mozdulatokkal és szerepének minden mozzanatát kiömborító hangsúlyozással csevegte

a császári biztos tanácsát, mert eltekintve a kivetett hadisarc nagyságától, maga röstelkedett s szegyenkezett a horvát foglyok legyilkolásán legjobban, amely a múlt világot előtt ferde világításba helyezte.

Windischgrätz herceghez — persze német nyelven intézett — beadványban ugy adták elő a tényállást, amint fentebb elősoroltam. Hozzá tehetem még, hogy a kérvényben szigorú vizsgálat elrendelését kérték és alkalom nyújtását annak, hogy magukat ezen súlyos vád alul, amelyre bizonyára egy múlt ember sem fog — még a legelkeseredett harcok közt — sem helyeselni tisztázassák.

Eleget szenvedett a város már a horvátoknak békés elvonulása és élelmezésére nézve kötött egység miatt a vármegye részéről, hadd derüljön ki az igazság? Mondják a kérvénynek végső sorában.

A horvátok legyilkolása miatt 1849. év folyamán *Hutter* Samu városkapitány ellen is folyt — ugy látszik — vizsgálat, mert 1849. év május hó 25-én akkor már a császári biztos tennhatósága alatt álló városi tanácshoz intézett beadványában előadva a horvát foglyoknak — 6 14 tól szól — fentebb ismertett legyilkolását, megemlíti, hogy a városi tisztviselők, azok közül 6 is, igyekeztek a felbőszült népet lecsillapítani, mely kisebb számú népségre nézve sikerült is.

Az 6 jelentésből megtudtam még azt, hogy a népet a városi házból *Ivánkovits* János városi ténparancs-

el a férjem uram leveleit felbontogató és azon rajta kapott szepegő menyecske lelkének hullámzásait.

Iluszar Mihály segédlelkész élvezetes felolvasása a modern kor egyik legmegszokottabb és legkedvesebb bűnösckéjéről, a hazugságról szólt. Nem az erkölcsantitók komoly tudományos, hanem a humor pajzán tevével támadt ellene — előadását fűszerezték és érdekesé tettek számos józú történelmi anekdotái s a felolvasást követő tapsvihár oizouyita, hogy élvezetes percekert szerzett korszerű és alaposan kidolgozott tanulmánya.

Trtás farsangi jelenet játszódott le a nézők előtt *Wittinger* Ernő egyes tollából. A szereplők *Wittinger* Ernő, *Serényi* Ákos és *Czike* Gyula urak sok józú, szívből jövő kacajt csaltak ki ügyes mókáikkal a hallgatókból s különösen nagy derűtséget keltettek *Serényi* Ákos helyi érdeku kopléi.

A műsorozat utolsó pontja ismét *Knaute* Lincsi és *Siklós* Ilona k. a. bravuros játéka volt.

Majd a fiatalság hagyományos szokás szerint táncra kerekedett és egész hajnalig áldozott *Terpsichore* istennőnek.

Itt említkük meg, hogy a kör vigalmi bizottsága terbe vette, hogy a farsang folyamán a kör tagjai számára családias jellegű összejöveteleket fog rendezni és változatos programot állít össze, hogy nemes szórakozást nyujtson tagjainak és felujtsa a régi jó idők társadalmának ma már az érdekek ellentéte tolytan mindinkább lazuló kapcsolatát.

Városi ügyek.

227 1903

Hirdetmény.

A m. kir. b-ügyminiszterium bábák kiképzésére egyenkint 180 korona közzégi ösztöndíjat adományoz.

A feltételek a polgármesteri hivatalnál betekintheők. Közzeg. 1903. január hó.

Dr. *Sisovics*, polgármester.

H i r e k.

— **Farsang.** A multságok jegyében élünk. Alig mulik el hét egy-két estély, vagy bál nélkül. A nagyobb multságok sorát a kath. kör nyitotta meg folyó hó 11-én, melyről lapunk más helyén számolunk be. Tegnap folyt le a farsang második nagyobb arányu vigalma, a népkonyha-bál. Hátra van még a tüzölt-egyesület bálja, a főgimnázium javára rendezendő műkedvelő és táncestély s azonkívül egy-két vigalom. A kaszinók a farsang tolymáin is többször rendeznek házi-estélyeket, mindannyiszor némi szórakoztató programot nyujtva. A legközelebbi ilyen estélyt a kath. kör szerdán este rendezti, melyre hivatalosak a kör tagjai, azok családja és azonkívül a tagok által meghívott vendégek. A műsor után tanc következik. A naptárcsinálók az idén hosszúra szabták a farsangot, mely február 24-ig tart.

— **A közzégi szinpartoló egyesület.** E reményteljes szép hivatásu egyesület tagjainak száma immár meghaladja a százat. Egy-két hónap mulva beköszönt hozzánk is a szinészet s ekkor az egyesület maga gondoskodik a bérletjegyekről, melyet tagjai között szétoszt, külön díj befizetése nélkül, csupán a tagsági díjak fejében. Rendkívül előnyös ez a mód ugy a közönségre, mint a szintársulatra. Az egyesület közvetíti az érintkezést a szintársulat és a közönség között a bérletekre vonatkozóan s az egyesület tagjainak ellenszolgáltatás nélkül adják ki a bérletjegyeket. Közzeg előreláthatólag lesz osztva a székesfehérvár-szombathelyi szinikerületbe s így csakis kiválóbb szintársulatok kapnak Közzegen működési engedélyt, tudniillik azok, a melyek a szinikerületben működhetnek. A kik érdeklődnek az egyesület irán, azok *Takó* József egyesületi pénztárosnál megkaphatják az alapszabályokat, melyből teljes tájékozottást nyerhetnek. A kik most belépnek az egyesületbe, azok a legközelebbi szinévadra már előnyös áron kapják bérletjegyeiket.

nok távolítottta el, és a városi házból október hó 12-én déltájban Porosz főherceg gyalogságának egy részét, amely *Győzey* parancsnoksága alatt állott, elszállásolták.

Közzeg szab. kir. városát *Windischgrätz* Alfred herceg a hadisarc megfizetése alul *Rohonczy* Ignácuk a városihoz 1849. évi január hó 12-én küldött értesítése szerint — felmentette.

Volt-e valami bántódása *Hutter* Samu városkapitánynak, — a rendelkezésemre álló adatok nyomán megállapítani nem tudom.

Annyi bizonyos, hogy a horvátok legyilkolása miatt széleskörű vizsgálat indult meg, melynek eredményeképp 9 tettest a mostani *Soukup* s *Korb* gyári telkén felakasztottak.

A horvátok legyilkolásával, lopással s hatóság elleni erőszakkal vádolva voltak a részben elítelt, részben felmentett: *Munszi* alias, *Komauovich* József, *Farago* János, *Schüeck* Ferenc, *Szántó* István, *Benkő* Andor, *Molnár* József, *Karl* Ferenc, *Penke* alias, *Németh* József, *Predli* József, *Altal* József, *Horváth* János, *Kásás* alias, *Téglás* Ferenc és *Viszket* János, kiket a cs. és kir. katonai hadbírószag *Grácban* hazájukba való toluccolás végett 1819. évi november hó 20-án az innsbrucki cs. és kir. rendőrigazgatóságnak átadott. Ezen toluccok 1849. évi december hó 13-án érkeztek meg városunkba és innen hazájukba (P. bocsátották).

— **Elutasított felebbezés.** A vármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 14-én tartott ülésén a közzégi viharágyuk költségeinek ügyében határozatot hozott. A vármegye törvényhatósága annak idején jóváhagyta Közzeg város azon határozatát, mely bizonyos számu viharágyunak 5000 korona erejéig való beszerzését mondotta ki, azonban csak oly feltétel mellett, ha az 5000 korona beszerzési költség fedezéséről a város önköltségvetésben gondoskodik. A városi hatóság ezt nem tette meg, hanem az adók arányában történt kivetéssel telezte a viharágyu költségeket, miért is a közzégi takarékpénztár panasszal fordult a vármegyéhez. A vármegye alispánja akkor felhívta a várost, hogy intézkedjék, miszerint a szóban forgó 5000 korona a legközelebbi költségvetésben csupán a földadóra kivetendő pótdávval nyerjen fedezetet. Közzeg város polgármestere ezen alispáni határozatot megletebbezte a közigazgatási bizottsághoz, mely a felebbezést elutasította. Ilyenformán a viharágyuk költségeit csupán a földadóra fogják kiróni.

— **Jegűnnepély.** A kedvezőtlen időjárás miatt múlt hó 21-ikén elmaradt jegűnnepélyt ma délután tartja meg a rendező-bizottság a *Gratzl*-féle jégpályán. Kezdeté délután 6 órakor.

Közzönet. A múlt vasárnap tartott kath. kör multság alkalmával a kör javára felülzetnei szívesek voltak: *Hoffman* örnagy, *Kemény* Ignác dr., *Kincs* István, személyenkint 4—4 kor., *Kovács* István dr. 3 kor., *Baits* Mihály, *Bobuss* Ignác, *Dohnal* Péter, *Frey* P., *Gintner* Mihály, *Gombás* Gyula, *Gruber* Sándor, *Hegedűs* János, *Högyész* Amand, *Kovács* Károly, *Mayer* Gyula *Pálincás* József, *Perkovics* J., *Pfeffel* János, *Schaar* József, *Sisovics* Miklós dr., *Szemző* Sándor dr., *Tolnay* János, személyenkint 2—2 kor., *Balikó* József, *Jambrits* Lajos, *Kocsis* Lenárd, *Kovács* Antal, *Kovács* József, *Mattyasovszki* Kászón, *Mederl* János, *Molnár* Béda, *Szélessy* István, személyenkint 1—1 kor., *Fekete* József 80 fillér. A jötevőknek ezuton mond köszönetet az elnökség.

— **Az acetylen-világítás ügyében** a belügyminiszterium rendeletet bocsátott ki a közbiztonsági intézkedések megtétele végett. A jövő héten szakértő közeg érkezik Közzegre, ki a rendőrhatalóság közbenjöttével megvizsgálja a városunkban levő acetylen-telepeket s érvényt szerez a rendeletben foglalt utasításoknak, amennyiben azok nem volnának betartva. Az utasítás szerint a gázfejlesztő készüléket nem szabad a pincében elhelyezni.

— **Közzgyűlés.** A „kath. legényegyesület” folyó hó 25-én, vasárnapon d. u. fél 4 órakor közzgyűlést tart, melyre a választmányi és pártoló tagokat ez uton is meghívja az elnökség.

— **Polgári bál.** Vasárnap t. é. január hó 25-én a gyöngyös-türedőben polgári bál rendeztetik, melyre ez uton is a n. é. közönséget tisztelettel meghívja a vendéglősné *Zlatarits* Agnes. Kezdeté, este 7 órakor. Belépti díj személyenkint 50 fill., családjegy 3 személynek 1 kor. A zenét *Kovács* Ferenc közzégi zenekara szolgálhatja. Jó ételék és italokról gondoskodni fog a vendéglősné.

— **Elítelt vadászó.** Ifj. *Tiszauer* Antal, a közzégi rendőrkapitány, orvadászatért elítélte 75 korona pénzbírságra. Az ítéletet harmadfokú a belügyminiszter is jóváhagyta.

— **Iparkiállítás Szombathelyen.** Az idén augusztusra iparkiállítást terveznek Szombathelyen. A kiállítás érdekében *Sisovics* polgármester mára egybehívta a közzégi iparosokat, hogy ismeresse előttük a kiállítás célját s buzdítsa őket a tömeges részvételre. Remélhető, hogy a közzégi iparosok kitesznek magukért ez alkalommal.

— **Komoly szó Közzeg szab. kir. város kutyáihoz.** E címmel a következő sorokat kaptuk: „A mily általános kutyaszennvel fogadtuk kutyaságtoknak polgárral adóíztető képességgel — való felruházását, ép oly nagy a mi megbotrányozásunk kutyaságtoknak ujabban több ízben tanusított kvalifikálhatatlan magaviséletén. Jóravaló kutyának gazdája oldalán a helye, vagy otthon a házat kell őriznie: kutyaságtok pedig kiállanak az ut közepére s idétlen morgással molestatják a járó-kelőket, sőt egyikük-másikok két-három utcán sem állja végig kergetni gazdáj jó barátját. Jegyeztek meg kutyaságtok, hogy ilyesmit v. dtelen polgárral megtenni egyáltalán nem virtus; próbálják meg inkább a rendőrséggel, akkor legalább a kardlaptól majd megtanulhatják, hogy kutyaságtoknak nemcsak jogai, de kötelességei is vannak.” — Így szól a közlemény. Aggódunk azonban, hogy meglesz-e a kellő fogamatja e néhány sornak.

— **Anyakönyvi statisztika.** A közzégi anyakönyvi-hivatalban az utóbbi időben a következő születési-házassági- és halálozási-eseteket jegyezték be:

Születés.
Január 3-án. *Czakler* Lajos és *Benkő* Erzsé leánya, *Katalin*, ág. hitv. ev.
Január 4-én. *Erhard* Sándor és *Ecker* Erzsé leánya, *Erzsébet*, róm. kath.
Január 4-én. *Palsonits* János és *Horváth* Ida leánya, *Mária*, róm. kath.
Január 2-án. *Alddörfer* Gusztáv és *Orend* Frida leánya, *Ilona*, róm. kath.
Január 7-én. *Halper* Antal és *Deckelman* Julianna fia, *Antal*, róm. kath.
Január 4-én. *Kovács* Ferenc és *Drenovác* Erzsé leánya, *Erzsé*, róm. kath.
Január 10-én. *Tompek* Rudolf és *Freh* Anna leánya, *Lujza*, róm. kath.

Házasság.
Január 15-én. *Nauman* Jakab *Kis-Jácsa*, róm. kath. és *Molnár* Karolina *Közzeg*, ág. hitv. ev.
Január 15-én. *Ferstler* Antal *Kóhalom* és *Gyilki* *Mária Léka*, róm. kath.

Nyul, fáczán, és öz-hus kimerve a legolesőbban

Halálozás.

Január 2-án. Scaancai Márton kocsis, róm. kath., 25 éves, tüdőlob.
 Január 5-én. Döbrössi Mária, róm. kath., 4 hónapos, merevgörcs.
 Január 5-én. Klügel Károly magánzó, róm. kath., 78 éves, tüdővizenyő.
 Január 6-án. Wölfel Zsigmond bognármester, ág. hitv. ev., 32 éves, haladó gerincagy keményedés.
 Január 6-án. Palsonits Mária, róm. kath., 3 napos, koraszülöttség.
 Január 8-án. Fröhlich Mihály esztergályos, ág. hitv. ev., 66 éves, aggkór.
 Január 7-én. Feigl Henrietta, háztartásban, ág. hitv. ev., 49 éves, gyomorrák.
 Január 9-én. Rátz József kőmives, róm. kath., 70 éves, aggkór.
 Január 11-én. Pörtl Mágusné sz. Halper Mária, háztartásban, róm. kath., 31 éves, tüdővész.
 Január 15-én. Szaulnauer Mária, róm. kath., 3 hónapos, görcsök.

— **A vasutépítés.** Az elmúlt esztendőben Magyarországon összesen csak két új helyi vasuti vonal nyílt meg 143 kilométer hosszúságban; az egyik a 93 km. hosszú pápa-bánhidai, a másik az 50 km. hosszú kunszentmiklos-duunapataji helyiérdeku vasut, a melyeknek uzena a magyar királyi államvasutak kezelésében van. Az államvasutak saját hálózata, a mely 1901-ben is csak 14 kilométerrel szaporodott, az 1902. évben teljesen változatlan maradt a maga 2031 kilométerjével. Ilyen gyöngye eredmény új vasutvonalak megnyitása tekintetében már évtizedek óta nem volt.

— **Új tengerezeti akadémia.** A magyar kormány a kereskedelmi tengerezeti pályára készülő itjak számára akadémiát építtetett Fiumében. Az új intézet, mely Petz Samu budapesti műegyetemi tanár tervei szerint épült, az Abbazia felé vezető ut mentén, a hegyoldalon emelkedik. Valamenyi terméből elragadó kilátás nyílik a tengerre és a közeli szigetekre. Az új akadémiát ünnepélyesen ez év szeptember havában nyitják meg.

— **Gazdag raktár és olcsó árak minden fajta tea, rum, kávé és csemegéből,** kapható Waisbecker Ede utóda, Schaar József tüsszer és csemegé kereskedésében.

— **A Horgony Pain-Expellar.** (Richters Linimentum Capsici comp.) igazi népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 34 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, közhvény, csuszál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellarrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő, sőt járványkórnaál, minő: a kolera és hányóhas-folyás, az altestnek Pain-expellarrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszér jó eredményel használtatott az influenza ellen is és 80 f., 1 k. 40 l. és 2 kor. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: Richter-féle Horgony-Pain-Expellert vagy Richter-féle Horgony Liniment-et tessék kérni és a „Horgony” védjegyre figyelni kell.

Különfélék.

* **A pekingi titok.** China fővárosában, közvetlen az ugynevezett tatár város kapuja előtt áll a nagy tibeti kolostor, mely eddig egyik leguagyobb rejtélyét képezte Pekingnek és e miatt az ott megforduló idegenekre, különösen a tudományos kutatók céljából Ázsiát bebarangoló utazókra, rendkívül nagy vonzerőt gyakorolt. A századok folyamán azonban alig akadt idegen, kinek sikerült volna csak egy sarkát is fellebeutennie annak a fátynak, melyet a kolostor feltékegy szerzetesei szentélyük titkára borítottak. Mintegy tizenöt év előtt egy francia orientalista mégis bebocsájtottak a titokzatos kolostorba, hol közel ezer mongol és tibeti lelkész és szerzetes kizárólag annak él, hogy „Mabayana” tanait tanulmányozza és a kolostor növendékeit a tibeti búvárszetre és varázslatokra oktassa. Most a kolostor teljesen megnyílt, bárkit bebocsájtának és az oly sokáig féltve őrzött titkok fátyla föllebbent. Az európaiak, kik a kolostort most sürün látogatják, meglepetve látják, hogy a lámái Buddhizmus isteni tisztelete, melynek a kolostor szentelve van, mennyire hasonlít a katolicizmus szertartásaihoz. Minthogy azonban a Buddhizmus legalább félszer évvel idősebb a kereszténységénél és keresztény hittérítők Tibetben sohasem jártak, kétségtelen, hogy a katolicizmus istentiszteletének külsőségeihez a tibeti Buddhizmus szolgált mintául. A pekingi óskolostorban megvan minden, mit a katolikus kolostorban és templomokban lehet látni. A pekingi kolostor szerzeteseinek arca teljesen csupasz, koponyájuk touzuras, csuhájuk tökéletesen olyan, mint a katolikus barátoké, az oltárokon szobrok és áldozó edények, a fal-képekben szentképek, miséznek és az istentiszteletek alatt minisztráns űk füstölőket lóbálva segédkeznek. És hogy teljes legyen a hasonlatosság, ott függ a pekingi templom talán egy női istenség képe, valóságos Madonnakép és ennek a Madonnának az arckifejezése, sőt ruházata is élénken emlékeztet a keresztény Madonnaképekre. Ez az istenasszony az éjszaki buddhistaknál Gwan-Yin-Pu-Sza feistennőjük, aki az ő hitük szerint imáikat a legkészségesebben hallgatja.

* **A közlegények zsoldja.** Ez évben Oroszországban bizottság foglalkozott a rendes szolgálaton túl szolgáló altisztek fizetésének rendezésével. Mint minden fizetés-rendezés, úgy ez is tetemes pénzátmozgatást igényel a kincstártól. Dereviczki, ki bizottsági tag volt, a kidolgozott tervhez, melyet a bizottság — mint Oroszországban szokásos — véleményadása kiadott, saját külön ajánlatát hozzácsatolta. Dereviczki szerint „a kincstár köteles a közlegények összes szükségleteit fedezni és ez

— elegendő; a fizetés számára fölösleges fényezés.” Az ily uton megtakarított összeget az altisztek és a továbbszolgálók számára akarja fölhasználni és ezen módon ezeknek fizetését emeli, anélkül, hogy a kincstár kiadásait megnagyobbítaná. El lehet képzelni, milyen fogadtatásra talált Dereviczki ajánlata a csapatoknál. Egész sor ellencikk — a komolytól a gorombáig — jelent meg a lapokban, melyeknek alaphangja az, hogy a legénység jelenleg havonta a gyalogságnál 22¹/₂, a lovasságnál 28¹/₂ kopejkát (58 és 72 fillér) kap és havi kiadásai — ha a jólétnek legcsekélyebb jelét engedik is csak meg, mint például havonta egy levél írását vagy hetenkint egy csésze csáját, már egy rubel 47 kopejkát tesznek ki (3 korona 82 fillér). A többlet fűdőzésére egyrészt az önkéntes munkákon szerzett csekély jövedelem és azon segítség áll rendelkezésre, amelyet a legénység hazulról kap. Miután egynehány hadkerületben az önkéntes munkák máris be vannak szüntetve és a többiekben előbb-utóbb szünetet meg lesznek tiltva, továbbá statisztikailag ki van mutatva, hogy a legénység 40%-a hazulról nem kap segítséget, ennél fogva nemcsak hogy Dereviczki ajánlatát el kell vetni, hanem inkább a legénység fizetését legalább is havi 1 rubel 60 kopejkára kell emelni. Ha ez uem is fog megtörténni, úgy legalább is erélyesen ki van mutatva a csapatok véleménye a legénység fizetési viszonyáról.

* **Ragályterjesztő háziállatok.** Sok embernek megvan az a rossz szokása, hogy kedvenc állatát csókolgatja, pedig az ölel vagy kedvenc macska ilyen módon könnyen ragályos betegségek terjesztőjévé válhat. Hogy ez mennyire igaz, azt Pasteur már régen tudta és ez okból házából, hol bakterologiai vizsgálódásokat folytatott, minden állatot eltávolított. Egy amerikai városban himlőjárvány alkalmával a hatóság az összes kutyákat és macskákat megölette, mert a ragály terjesztéséhez nagyban hozzájárultak. Tudvalevő, hogy a pestist is állatok hábár nem is háziállatok terjesztik, de nemcsak járványos, hanem más betegségeket is kaphat az ember négy lábú barátaitól, ha velük nagyon bizalmaskodik.

Irodalom és művészet.

(*) **Stampay „Énekek és Imák”** című könyvének IX-ik, új kiadása megjelent. E könyv már most nemcsak az ifjuság, a nép, hanem a kántorok és a főt. papságnak is kézi-könyvül szolgál. 240 oldalal csinos kemény kötésben 15 kr., díszes angol-vászonban 25 kr. 11-ik könyv ingyen, kotta is ingyen. Kapható a szerzőnél Köbölkuton, esztergommegyében.

(*) **A „Zenélő Magyarország”** idei X. évfolyam második füzeté jelent ma meg, s a következő érdekes és divatos zenemű ujdonságokat hozza előfizetőinek: I. „Ütött kopott a hegedűm” és „Megy a gőzös lefele” közkedvelt magyar nótákat. II. Jámor Jenőtől „Salon Valser” zongorára és III. Maillard A. „Románca” a „Willars dragonyosai” operából - ének és zongorára.

A legkedveltebb zongora zenemű ujdonságokat hozza e minden zenekedvelőnek kiváló fontosságú zeneműfolyóirat, úgy hogy előfizetői az érdemesebb zenemű ujdonságot — a mű az év lefolyása alatt megjelenik havonta kétszer — mindenkor 12 oldal tartalmán kapják.

Előfizetni a most megindult 10 évfolyamra — uegyedévben 6 fuzetre 3 koronával a „Zenélő Magyarország” zenemű kiadóhivatalában Bupapestben, VIII. Józsefkorút 22/24. honnan érdeklődőknek mutatóvány füzetet ingyen küldenek, s honnan minden nyomtatásban megjelent zenemű a legjobban megrendelhető.

Közgazdaság.

§ **Vetőmagvak.** (Mauthner Odön tudósítása). *Főrőheremag* (Lóheremag). A lefolyt héten a gazdák részéről, kik főleg legelsőrendű nagyszemű miűőség után érdeklődtek, igen élénk volt a kereslet, miért is az ily miűőségű lóheremag ára — már a csekély készletek miatt is — egy kissé emelkedett; és pedig 1—2 koronával 50 gkgént. Franciaország ismét nagyobb mennyiségeket ajánl Németországnak, hol ezen ajánlatokat a magyarországiakkal szemben előnyben részesítik, és pedig azért, mert bár a miűősége nem oly jó mint a magyar lóheréé, de az árjegyzések jóval alacsonyabbak. *Lucernamag* Francia és Olaszországból sürűn érkeznek az ajánlatok. A francia áru miűősége alsórendű, míg az olaszé igen világozsárga és nagyszemű, miért is Olaszországnak ez idén nagy lucernamag kivitele van. Békésmegyéből érkezett hírek szerint a lefolyt héten ott néhány nagyobb tételt vettek meg Ausztria számára, 60—82¹/₂ koronáért 50 kilonként. *Takarómag* és *gyógyászok* már nagyon érdeklődnek, minél fogva már nagyobb mennyiségek adtak el. *Bihorhero* Egy nagyobb arankamentes tételt a külföldnek adtak el. *Baltac.* Az árjegyzés változatlan, de a csekély termés által igazolt magasabb árakat a fogyasztók csak nehezen fizetik meg. *Muhart és búkköny* ajánlanak, de a tulmagas követelés következtében nem volt érdemleges forgalom.

Jegyzések nyversáruért 50 kilonként Budapesten:

Vörőshere	62	— 76	kor.
Lucerna	55	— 63	kor.
Muhar	9 ¹ / ₂	— 10 ¹ / ₂	kor.
Baltacim	12 ¹ / ₂	— 14 ¹ / ₂	kor.
Búkköny	7	— 7 ¹ / ₂	kor.

Nyilt-tér. *)

Jegyzőkönyv.

Felvételett Kőszegen 1903. évi január hó 12-én Jambrits Lajos és Wittinger Ernő urak között felmerült becsületbeli ügyben.

Jelen voltak:

Jagits Imre és Kováts Antal mint Jambrits Lajos ur megbízottai. Felünk folyó évi január hó 12-én d. e. 11 órakor a következő megbízást adta: A „Kőszeg és Vidéke” c. heti lap folyó évi január hó 11-én megjelent 2. nemkülömben a „Günser Zeitung”-nak ugyancsak folyó hó 11-én megjelent 2. számában (ez utóbbiban német fordításban) loglalt sértő nyilatkozatért szerzőjétől Wittinger Ernő urtól elégtételt kérjünk.

Felünk nevében ma d. e. 12 órakor Wittinger Ernő ur lakásán megjelentünk, hogy elégtételt kérjünk a sértő nyilatkozatért s felhívtuk őt, miszerint segédeit nevezze meg, kiket ma d. u. 5 órára a Kováts-féle vendéglő külön helyiségében elvárunk.

Wittinger Ernő ur megbízottakul Kárpáti Sándor és Tolnay János urakat nevezte meg, de az utóbbi urra nézve megjegyezte, hogy egész biztosan nem tudja, vajjon a megbízatást elfogadja-e, de azt határozottan kijelentette, miszerint segédei a megjelölt helyen és időben meg fognak jelenni.

Mi, Kováts Antal és Jagits Imre felünk nevében a kitűzött helyen és időben megjelentünk, várva Wittinger Ernő ur segédeit. A segédek nem jelentek meg, de igenis Wittinger Ernő ur személyesen, ki a következő cím és tartalmu zárt levelet adta át: Tekintetes Jagits Imre és Kováts Antal urak Helyben. Kováts vendéglő. Tisztelt uraim! Tegnap azaz folyó hó 11-én Unger Elek és Jagits Imre urak mint tanuk saját kezű aláírásával ellátott s tévesen jegyzőkönyvnek czimzett írást kézbesítettek nekem, melyben Jambrits Lajos oda nyilatkozik hogy a Kőszeg és Vidékben megjelent nyilatkozatra ügyét becsületbírósiági döntésre bizza. Ennél fogva az Önök mai provokálását helyén valónak nem tekintem s így segédek megnevezését feleslegesnek tartom. — Kőszegen 1903. jan hó 17-én Wittinger Ernő s. k. Láttam Kárpáti Sándor s. k. Láttam Róth Jenő s. k.

Ugy ebből, mint a fentiekből világos az, hogy Wittinger Ernő ur a kihívást elfogadta, segédeit megnevezte, az időt, helyet tudomásul vette de miután a kitűzött helyen és időben segédek az ő nevében egyáltalán nem jelentek meg, ezzel a lovagias elégtétel adást megtagadta, s meghusította azt, hogy felünk az ügyet a becsületbírósiág elé vihessék, mi részünkről s felünk részéről az ügyet a lovagiaság szabályai szerint befejezettek tekintjük.

Jelen jegyzőkönyv két példányban kiállítottat, egyik példány felünknek, a másik példány pedig Wittinger Ernő urnak postán elküldetett.

Kml.

Kováts Antal s. k.

Jagits Imre s. k.

mint Jambrits Lajos megbízottai.

*) E rovat alatt megjelent közleményért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Nyilatkozat.

Félreértések kikerülése végett kijelentem, hogy a lennti Jegyzőkönyvet nem én teszem közzé. Az ügy érdemére vonatkozóan pedig megjegyzem, hogy a teunt közölt jegyzőkönyv alapján Jambrits Lajos segédeit provokáltattam, a kik kijelentették, hogy készek nekem elégtételt adni. Az ügy végleges elintézése előtt csupán ennyit tartottam szükségesnek megjegyezni.

Kőszegen, 1903. január hó 17-én.

Wittinger Ernő.

Hirdetések.

Ezennel van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására adni, miszerint az **1903. évi január hó 15-től Kőszegen, vaskor (a dohány nagy tőzsdé mellett)**

élővirág-kereskedést

nyitottam. Törekeimni fogok minden megrendelést u. m. **bűl- és lakodalom-díszek, csokrok és koszorúból** a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig szállítani.

Diszítéseket legizlősebben készítek el. Magam nagybecsű bizalmába ajánlva maradok teljes tisztelettel

Máráz Alajos,
mükertész.

kapható Jánosa Gyula csemegé-kereskedésében Kőszegen.

Hirdetmény.

Van szerencsém Kőszeg város és környéke n. é. közönségének szives tudomására adni, hogy a Jellasits Ignác szállodás vezetője alatt álló

Struc - szállót,

mint üzletvezető az ő neve alatt átvettem. Törekvésem oda irányul, hogy a m. t. vendégeknek kitűnő, izletes étellekkel s jó italokkal szolgálhassak a legolcsóbb árak mellett.

E mellett a legnagyobb gondot fordítom a szobák tisztaságára s a mennyeiben e téren több évi tapasztalatom van, abban a helyzetben vagyok, hogy a m. t. közönség igényeinek minden tekintetben megfelelhettek.

Miután még a t. közönség szives és minnél számosalib látogatását kérem, vagyok,

mély tisztelettel:

Gombás Gyula,

Jellasits Ignác üzletvezetője.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek szives tudomására hozni, hogy

minden hó 20—30-ig

Kőszegen

biztosan található vagyok.

Kiváló tisztelettel

Scharpf Jenő,

fogtechnikus.

Kőszeg, Adelfy-utca 46. sz.

Ház bérbeadása.

Közép-Pulyán

azonnal bérbe adatik 1 bolt, 1 lakószoba, 1 konyha, 1 kamrából álló ház. hozzá tartozó 400 m²-ől gyümölcsös kerttel. Bővebb felvilágosítást ad

Ribarics József

Közép-Pulyán.

MEGHIVÁS

a kőszegi bortermelők szövetsége által

1903. évi február hó 2-án d. e. 10¹/₂ órakor

a „Mulató” kis termében megtartandó évi

rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

- 1.) Igazgatósági jelentés.
- 2.) A felügyelő-bizottság jelentése.
- 3.) Számadás és mérleg előterjesztése.
- 4.) Egy felügyelő bizottsági- egy igazgatósági és egy póttagnak választása.
- 5.) Indítványok.

Az igazgatóság.

A Richter-féle LINIMENTUM CAPS. COMP. Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölési alkalmaztatik házsercsinál, csuszál és megduccsoknál.

Intés. Silányabb utazatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti nyveket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cizéjegyzővel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. arban a legjobb gyógyszertárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. A. I. és társa,
csusz. és kir. udvari szállítók
Rudolstadt.

Nyavalyatörés.

Ki nehéz nyavalya, görcsök is más idegbajban szenved, kérjen röpiratot róla. Kapható ingyen és bérmentve Schwanenapotheke, Frankfurt a/Main.

Petroleumgáz-főzőkészület OPTIMUS.

Nélkülözhetetlen minden háztartásban. A legnagyobb mértékű (1 liter víz 5 perc alatt forr.) Tiszta, könnyű kezelés, hél nélküli szolid kivitel a legerősebb sárgarézből. Ára darabonként 15 Kor. Ismét eladókknak árengedmény. Képes árjegyzék főző-készületről, világítási eszközökről és forrasztókról díjtalan.

Gerson Boehm & Rosenthal,
lámpa- és tamarugyár,

Wien, XX/2, Donaueschingenstrasse 20.
1014 Niederla: e: IV., Mühlgasse 3.

Cs és szab. mosóvíz lovak részére.

1 öveg ára 2 korona 80 fillér. — 40 év óta az udvari istállóban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb munkánál elő-és uterósiósi, licramoknál, inak merevségénél stb., az idomításnál kiváló munkára képesíti a lovakat. Csak a fenti védjeggyel valódi. Kapható Austr. — Magyarország valamennyi gyógyszertárban és gyógyszerkereskedésben. Főraktár: Kwizda Ferencz János kerületi gyógyszerész, Korneuburg, Bécs mellett. Cs. és kir. osztr. és magyar királyi és bolgár lejedelmi udvari szállító.

Minden háziasszony

üdvözölhető, aki az egészség, takarékoság és jóízre való tekintetből a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávét használja.

Tiszteletteljes kérelem: A bevásárlásnál ne kérjen egyszerűen »maláta kávét«, hanem mindig határozottan — Kathreiner-féle — Kneipp-maláta kávét, s azt csakis az itt ábrázolt eredeti csomagokban fogadja el!

Ára csomagonként 50 fillér.
500 gramm

Kathreiner-féle

Kneipp maláta kávé

egész szemekben.

Kathreiner-féle maláta kávé
München.